

Usmernenie
k procesu zadávania in-house zákaziek a zákaziek
horizontálnej spolupráce spolufinancovaných zo zdrojov
operačného programu Výskum a inovácie
v gescii MH SR

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Sprostredkovateľský orgán pre operačný program Výskum a inovácie

verzia 1.0, 11. august 2016

Obsah

1. Skratky.....	2
2. Úvod	3
3. Zadávanie in-house zákaziek a zákaziek horizontálnej spolupráce.....	4
3.1. In-house zákazka	4
3.1.1. 100 % vlastníctvo subjektu	6
3.1.2. Vykonávanie kontroly nad subjektom.....	7
3.1.3. Vykonávanie základnej časti činností pre kontrolujúceho verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa	7
3.1.4. Povinnosť subjektu postupovať podľa zákona o VO, pokiaľ ide o jeho vlastné obstarávanie	8
3.1.5. Hospodárnosť výdavkov vyplývajúcich zo zákazky.....	9
3.2. Zákazky horizontálnej spolupráce	10
4. Všeobecné ustanovenia k výkonu kontroly obstarávania.....	11

1. Skratky

CKO	Centrálny koordinačný orgán
EK	Európska komisia
ESD	Európsky súdny dvor
EÚ	Európska únia
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
NFP	Nenávratný finančný príspevok
OP Val	Operačný program Výskum a inovácie
OR SR	Obchodný register SR
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SO	Sprostredkovateľský orgán pre OP Val – Ministerstvo hospodárstva SR ¹
SR	Slovenská republika
ÚVO	Úrad pre verejné obstarávanie
VO	Verejné obstarávanie
Zákon o VO	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
ŽoNFP	Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku

¹ Pod pojmom SO sa pre účely usmernenia rozumie aj SIEA v rozsahu svojich práv a povinností v zmysle Dohody o plnomocenstve uzavretej medzi MH SR a SIEA.

2. Úvod

Usmernenie k procesu zadávania in-house zákaziek a zákaziek horizontálnej spolupráce spolufinancovaných zo zdrojov operačného programu Výskum a inovácie v gescii MH SR (ďalej aj „usmernenie“) vydáva MH SR ako SO pre OP Val v súlade so Zmluvou o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu pre OP Val sprostredkovateľským orgánom, reg. č. 136/2015-2050-1200.

Usmernenie predstavuje metodický dokument pre zadávanie tzv. in-house zákaziek² a zákaziek horizontálnej spolupráce³, na zadávanie ktorých sa zákon o VO nevzťahuje.

Zámerom SO v oblasti procesov VO je poskytovať prijímateľom⁴ odbornú podporu a čo najefektívnejšie využívať všetky dostupné nástroje na realizáciu projektov v rámci OP Val.

Usmernenie poskytuje doplňujúce a vysvetľujúce informácie k procesu zadávania in-house zákaziek a zákaziek horizontálnej spolupráce a definuje povinnosti prijímateľa s cieľom prispieť k efektívnejšej príprave a realizácii týchto obstarávaní za súčasného zníženia chybovosti, ako aj k zlepšeniu vzájomnej komunikácie SO s prijímateľom.

Usmernenie predstavuje právny dokument v zmysle č. 1 prílohy 1 zmluvy o poskytnutí NFP, z ktorého pre prijímateľa vyplývajú alebo môžu vyplývať práva a povinnosti alebo ich zmena.

Odporúčame oboznámiť sa s textom usmernenia ešte pred podaním ŽoNFP, resp. pred uzatvorením zmluvy o poskytnutí NFP, a to najmä v prípade, ak bude in-house zákazka alebo zákazka horizontálnej spolupráce zadávaná v rámci projektu OP Val.

Usmernenie nadväzuje a ďalej rozpracúva príslušné ustanovenia príručiek k procesu VO⁵, vydaných SO a zverejnených na webovom sídle OP Val www.opvai.sk, a súčasne vychádza z Metodického pokynu CKO č. 12 k zadávaniu zákaziek nespádajúcich pod zákon o VO⁶.

Vzájomné práva a povinnosti medzi SO a prijímateľom sa súčasne riadia zmluvou o poskytnutí NFP, právnymi predpismi SR a EÚ ako aj všetkými dokumentmi, na ktoré zmluva o poskytnutí NFP odkazuje, t.j. najmä príslušnou príručkou pre prijímateľa a príslušnou výzvou na predkladanie ŽoNFP⁷.

Ak počas zadávania zákazky dôjde k situáciám, ktoré nie sú zahrnuté v usmernení, prijímateľ je povinný postupovať podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov SR a iných záväzných dokumentov.

TIP:

Odporúčame overiť si existujúce možnosti realizovania oprávnených aktivít projektu prostredníctvom tohto typu zákaziek a v prípade splnenia všetkých stanovených pravidiel a požiadaviek tento spôsob zadávania zákaziek efektívne využívať.

² Pre účely usmernenia sa pod pojmom in-house zákazka rozumie zákazka podľa § 1 ods. 4 až 9 zákona o VO.

³ Pre účely usmernenia sa pod pojmom zákazka horizontálnej spolupráce rozumie zákazka podľa § 1 ods. 10 a 11 zákona o VO.

⁴ Pre účely usmernenia sa pod pojmom prijímateľ rozumie aj žiadateľ o poskytnutie NFP.

⁵ Pre účely usmernenia sa pod pojmom príručka k procesu VO rozumejú príručky k procesu VO pre dopytovo-orientované projekty a národné projekty OP Val v gescii MH SR a príručky k procesu VO pre projekty technickej pomoci OP Val pre prijímateľov: MH SR a SIEA.

⁶ Metodické pokyny CKO sú zverejnené na webovom sídle <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/> v kategórii CKO/Metodické pokyny CKO.

⁷ Pre účely usmernenia sa pod pojmom výzva na predkladanie ŽoNFP rozumie aj vyzvanie na predloženie národného projektu alebo vyzvanie na projekty technickej pomoci.

UPOZORNENIE:

Pravidlá týkajúce sa zadávania in-house zákaziek a zákaziek horizontálnej spolupráce sú pre prijímateľa záväzné, bez ohľadu na skutočnosť, či realizoval postup zadávania takýchto zákaziek pred alebo po schválení ŽoNFP, resp. pred alebo po podpise zmluvy o poskytnutí NFP. Ak prijímateľ predloží SO na kontrolu dokumentáciu z postupu zadávania in-house zákazky alebo zákazky horizontálnej spolupráce, pri ktorej zadávaní nepostupoval podľa uvedených pravidiel, SO vylúči z financovania výdavky vyplývajúce z takéhoto obstarávania v plnom rozsahu.

3. Zadávanie in-house zákaziek a zákaziek horizontálnej spolupráce

Zadávanie in-house zákaziek a zákaziek horizontálnej spolupráce predstavuje formu priameho zadania zákazky, pri ktorej sa uplatňuje výnimka z povinnosti postupovať podľa zákona o VO, ktorú je prijímateľ oprávnený použiť, ak sú splnené podmienky pre aplikáciu tohto postupu ([pozri časť 2.1 usmernenia](#)).

Obstarávanie tovarov, prác a služieb formou zadávania in-house zákaziek a zákaziek horizontálnej spolupráce môže mať pre prijímateľa výhody v podobe obstarania tovarov, prác alebo služieb za nižšie ceny a v podobe úspor na nákladoch súvisiacich s obstaraním. Zároveň sa podstatne skraca čas potrebný na zadanie zákazky oproti procesu VO.

Aké sú výhody zadávania týchto zákaziek?

- legálny nástroj priameho zadania zákazky - výnimka zo zákona o VO, priamo uvedená v tomto zákone,
- väčší dôraz na hospodárnosť výdavkov, keďže zákazky nie sú realizované na komerčnej báze,
- využitie potenciálu a zdrojov vlastných subjektov a ich súčasná ekonomická podpora z fondov EÚ a následný rozvoj týchto subjektov,
- podstatné skrátenie času na zadanie zákazky oproti procesu VO – šetrí sa čas aj peniaze.

3.1. In-house zákazka

„Jedná sa o zákazku s peňažným plnením zadávanú medzi dvoma verejnými obstarávateľmi, pokiaľ sú splnené určité podmienky.“

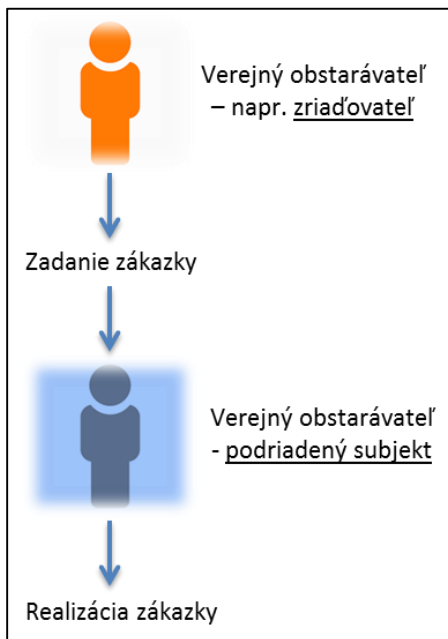
In-house zákazka je odplatná zmluva uzavretá za predpokladu splnenia určitých podmienok medzi dvoma verejnými obstarávateľmi, predmetom ktorej je dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby.

Takéto zadanie je možné, nakoľko z judikatúry ESD vyplýva⁸, že „právne predpisy EÚ neobmedzujú slobodu verejného obstarávateľa využívať pri výkone zverených úloh vo verejnom záujme vlastné administratívne, technické a iné zdroje, ani ho nenúti, aby sa obracal na vonkajšie subjekty, ktoré nie sú súčasťou jeho vlastnej štruktúry“.

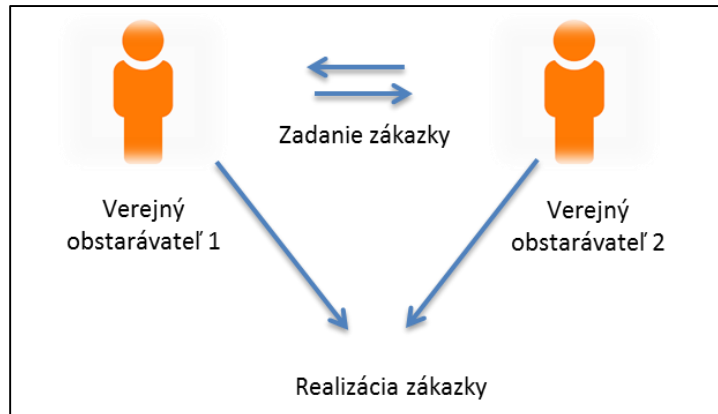
Zadávanie in-house zákazky sa realizuje v smere vertikálnom, t.j. medzi subjektom, ktorý riadi a kontroluje, a podriadeným subjektom, ako aj v smere horizontálnom.

⁸ Najmä judikatúra ESD vo veciach: Vec C-107/98, Teckal, Vec C-480/06 Hamburg, Vec C-26/03, Stadt Halle, Vec C-458/03, Parking Brixen; Vec C-340/04, Carbotermo.

Zjednodušená schéma vertikálnej in-house zákazky:

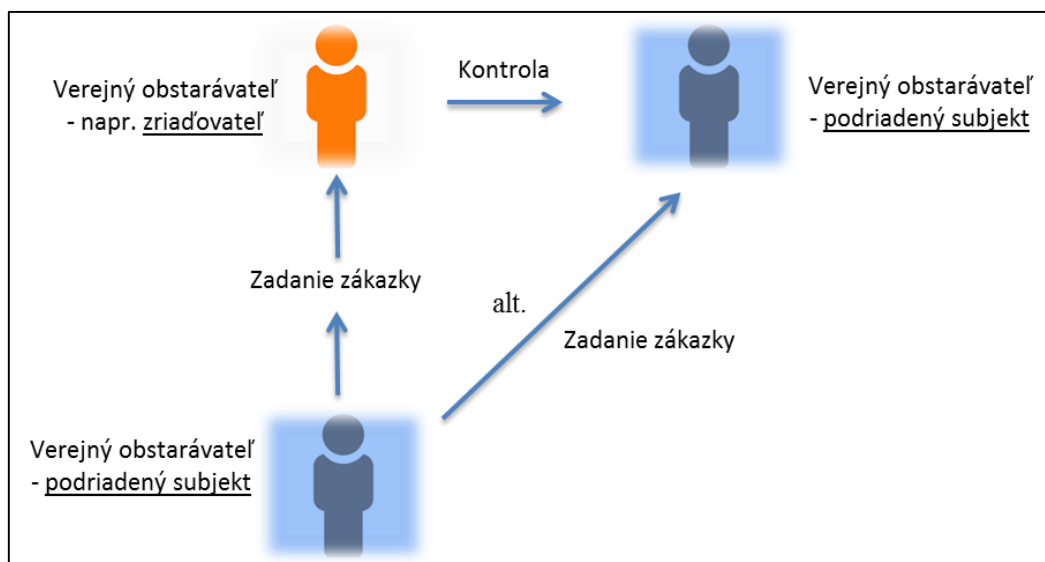
Zjednodušená schéma horizontálnej in-house zákazky:

Zároveň existujú aj ďalšie možnosti in-house zákaziek:

- a) reverzný in-house⁹ - ak kontrolovaná právnická osoba, ktorá je verejným obstarávateľom, zadá zákazku svojmu kontrolujúcemu verejnému obstarávateľovi alebo inej právnickej osobe kontrolovanej tým istým verejným obstarávateľom,
- b) zdieľaný in-house¹⁰ - verejný obstarávateľ zadáva zákazku právnickej osobe, nad ktorou nevykonáva kontrolu.

Zjednodušená schéma reverznej in-house zákazky:

⁹ § 1 ods. 7 zákona o VO.

¹⁰ § 1 ods. 8 zákona o VO.

Zjednodušená schéma zdieľanej in-house zákazky:

Skutočnosť, že zákazka je zadávaná medzi dvoma verejnými obstarávateľmi, v žiadnom prípade ešte nezakladá nárok na výnimku z aplikácie zákona o VO. Túto výnimku je možné aplikovať až po kumulatívnom splnení nasledovných podmienok:

- a) právnická osoba, ktorej je zadaná zákazka (ďalej len „subjekt“) je v 100% vlastníctve verejného obstarávateľa zadávajúceho zákazku (t.j. je vylúčený súkromný kapitál tretej strany),
- b) verejný obstarávateľ vykonáva nad subjektom kontrolu podobnú kontrole, ktorú vykonáva nad vlastnými organizačnými zložkami,
- c) tento subjekt súčasne vykonáva základnú časť (viac ako 80 %) svojich činností pre kontrolujúceho verejného obstarávateľa alebo obstarávateľov a
- d) subjekt je povinný postupovať podľa zákona o VO, pokiaľ ide o jeho vlastné obstarávanie.

Aby SO uznal výdavky súvisiace so zákazkou za oprávnené, je prijímateľ povinný okrem splnenia vyššie uvedených podmienok preukázať aj to, že zákazka spĺňa princíp hospodárnosti.

Pravidlá preukazovania splnenia týchto podmienok sú uvedené v nasledovných kapitolách.

3.1.1. 100 % vlastníctvo subjektu

Posudzovanie prípadnej existencie súkromného kapitálu v subjekte sa musí určiť v čase zadania zákazky, t.j. v čase uzatvorenia zmluvy prijímateľa s týmto subjektom.

Upozorňujeme, že pokiaľ by po zadaní zákazky subjektu bez uplatnenia postupov zákona o VO došlo k vstupu súkromného kapitálu do subjektu, uvedené by predstavovalo zmenu v základných podmienkach zadania zákazky. Prijímateľ by v tomto prípade musel mimoriadne ukončiť zmluvný vzťah so subjektom a následne zadať zákazku v rámci nového postupu v súlade so zákonom o VO. O prípadnom vstupe súkromného kapitálu do subjektu je prijímateľ povinný bezodkladne informovať SO, pričom od momentu vstupu súkromného kapitálu do subjektu sa všetky výdavky vyplývajúce z danej zákazky budú považovať za neoprávnené. Z tohto dôvodu sa odporúčame pre vyššie uvedené prípady vymedziť v zmluvách možnosť mimoriadneho ukončenia zmluvy.

V prípade, ak dôjde k mimoriadnemu ukončeniu zmluvného vzťahu z dôvodu vstupu súkromného kapitálu do subjektu, je prijímateľ povinný vysporiadať voči subjektu záväzky vyplývajúce z už poskytnutých plnení.

Pravidelné monitorovanie dodržania podmienky 100 % vlastníctva subjektu počas realizácie zákazky bude prijímateľ preukazovať prostredníctvom monitorovacích správ, v ktorých bude uvádzať

informáciu o dodržaní tejto podmienky. Preukázanie 100 % vlastníctva subjektu prijímateľom má vplyv na posúdenie oprávnenosti výdavkov nárokovaných v žiadosti o platbu.

100 % vlastníctvo preukazuje prijímateľ niektorými z nasledovných dokladov:

- doklad potvrdzujúci právnu subjektivitu subjektu,
- doklad o pridelení IČO,
- výpis z OR SR nie starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia dokumentácie,
- zriaďovacia listina vrátane všetkých relevantných dodatkov,
- zakladateľská listina,
- spoločenská zmluva,
- výpis z centrálného depozitára cenných papierov nie starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia dokumentácie.

3.1.2. Vykonávanie kontroly nad subjektom

Dostatočný výkon kontroly nad subjektom vo všeobecnosti znamená, že subjekt podlieha takej kontrole, ktorá prijímateľovi umožňuje vplyvať na rozhodnutia tohto subjektu. Pritom musí ísť o možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv na jeho strategické ciele, ako aj na jeho dôležité rozhodnutia.

Prijímateľ si musí ponechať dostatočný stupeň kontroly, aby mal možnosť obmedziť slobodu konania príslušného subjektu (napr. skutočnosť, že sa rozhodovacie orgány subjektu skladajú iba zo zástupcov prijímateľa alebo iných verejných obstarávateľov zúčastňujúcich sa na spolupráci, sa považuje za výrazný znak existencie vnútornej kontroly). Nie je ale nevyhnutné, aby sa kontrola vykonávala individuálne, t.j. kontrola nad subjektom sa môže vykonávať aj cez viac verejných obstarávateľov.

V prípade akciovej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným by mal prijímateľ disponovať väčšími právomocami než akcionár/akcionári alebo konateľ subjektu (kontrola obmedzujúca sa iba na manévrovací priestor, ktorý právo obchodných spoločností priznáva väčšine akcionárov, nemusí byť dostatočná na to, aby predstavovala dostatočnú kontrolu).

Kontrola nad subjektom nie je dostatočná, ak subjekt je alebo sa stane trhovo orientovaným a má dostatočný stupeň nezávislosti. SO uvedené posudzuje ako nesplnenie podmienky vykonávania kontroly nad subjektom. Pokiaľ nastane táto situácia počas plnenia zmluvy, je prijímateľ povinný bezodkladne o uvedenom informovať SO, pričom od momentu, kedy sa stane subjekt nezávislým alebo trhovo orientovaným, sa všetky výdavky vyplývajúce zo zmluvy so subjektom budú považovať za neoprávnené.

Prijímateľ vysporiada voči subjektu záväzky vyplývajúce z plnení na základe zmluvy poskytnuté do času, kedy došlo ku zmene, a následne môže predložiť SO žiadosť o platbu s predmetnými výdavkami.

Vykonávanie kontroly nad subjektom preukazuje prijímateľ niektorými z nasledovných dokladov:

- zriaďovacia listina vrátane všetkých relevantných dodatkov,
- výpis z OR SR nie starší ako 3 mesiace ku dňu predloženia dokumentácie,
- výpis z centrálného depozitára cenných papierov.

3.1.3. Vykonávanie základnej časti činností pre kontrolujúceho verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa

Táto podmienka má za cieľ zabezpečiť uplatnenie právnych predpisov týkajúcich sa VO v prípade, ak subjekt kontrolovaný jedným alebo niekoľkými verejnými obstarávateľmi pôsobí na trhu, pretože v tomto prípade môže tento subjekt súťažiť s inými podnikmi.

Vo vzťahu k posúdeniu tejto podmienky týkajúcej sa možnosti zadania in-house zákazky sú rozhodujúce nasledovné skutočnosti:

- a) pojem „základná časť činností“ je naplnený vtedy, ak sú činnosti subjektu poskytované hlavne prijímateľovi ako kontrolujúcemu verejnemu obstarávateľovi, alebo sú to činnosti, ktorými subjekt poveril prijímateľ alebo iné právnické osoby kontrolované prijímateľom, a to bez ohľadu na konečného príjemcu plnenia zákazky,
- b) akékoľvek iné činnosti (napr. činnosť komerčného charakteru) by mali mať iba okrajový význam, pričom hodnota základnej časti činností by mala predstavovať minimálne 80 % z celkovej činnosti subjektu,
- c) pre posúdenie sú relevantné všetky také činnosti, ktoré subjekt uskutočňuje v rámci zákazky zadanej prijímateľom, alebo sú to činnosti pri plnení úloh, ktorými subjekt poveril prijímateľ alebo iné právnické osoby kontrolované prijímateľom. Tento aspekt je relevantný bez ohľadu na totožnosť príjemcu plnenia zákazky (či ide o samotného prijímateľa alebo používateľa služieb), subjekt, ktorý platí dodávateľovi (či ide o prijímateľa alebo užívateľov služieb tretej strany) alebo územie, na ktorom sa poskytujú tieto činnosti,
- d) pre posúdenie splnenia podmienky uvedenej v písm. c) tohto odseku sa berie do úvahy priemerný celkový obrat alebo vhodný alternatívny ukazovateľ založený na činnosti, napríklad náklady vzniknuté príslušnej právnickej osobe alebo prijímateľovi, ak ide o tovary, stavebné práce a služby za posledné tri roky predchádzajúce zadaniu civilnej zákazky alebo koncesie. Ak tieto ukazovatele v závislosti od vzniku, začatia prevádzkovania činnosti alebo reorganizácie činnosti nie sú dostupné, možno ich preukázať najmä prostredníctvom podnikateľského plánu.

Výkon činností pre prijímateľa preukazuje prijímateľ niektorými z nasledovných dokladov:

- výročné správy,
- auditné správy,
- účtovná závierka,
- analytická evidencia v účtovníctve a pod. za posledné tri ukončené účtovné obdobia,
- podnikateľský plán v prípade, že vyššie uvedené doklady nie sú z dôvodu momentu vzniku subjektu dostupné.

3.1.4. Povinnosť subjektu postupovať podľa zákona o VO, pokiaľ ide o jeho vlastné obstarávanie

Nakoľko subjekt, ktorému sa zákazka zadáva, je naďalej verejným obstarávateľom v zmysle § 7 zákona o VO, je povinný pri obstarávaní tovarov, prác a služieb potrebných na výkon svojich činností postupovať v zmysle tohto zákona.

PRÍKLAD:

Ak subjekt, ktorý má vo svojej správe konferenčné, stravovacie a ubytovacie priestory, vykonáva pre prijímateľa služby spojené s prípravou a realizáciou konferencie, výnimka z aplikácie zákona o VO sa vzťahuje len na zadanie služby súvisiacej s predmetom poskytovaných služieb, ale nie napr. na dodanie tlmočnických služieb alebo kúpu/prenájom konferenčnej techniky, ktorú musí dodávateľ zabezpečiť v súlade s pravidlami zákona o VO. VO týchto služieb/zariadení však nebude predmetom kontroly SO (za predpokladu, že sa nejedná o oprávnený výdavok v zmysle schválenej ŽoNFP).

UPOZORNENIE:

Prijímateľ ako kontrolujúci verejný obstarávateľ môže tomuto subjektu zadávať len zákazky, na vykonávanie ktorých je tento subjekt oprávnený (napr. v rámci zriaďovacej listiny, v rámci výpisu činností uvedených v OR SR a pod.).

3.1.5. Hospodárnosť výdavkov vyplývajúcich zo zákazky

Jednou z podmienok oprávnenosti výdavkov spolufinancovaných z fondov EÚ je ich hospodárnosť. Z tohto dôvodu je prijímateľ povinný preukázať, že zadanie zákazky prostredníctvom aplikovania in-house obstarávania je hospodárnejšie ako zadanie rovnakého predmetu zákazky s uplatnením postupov podľa zákona o VO.

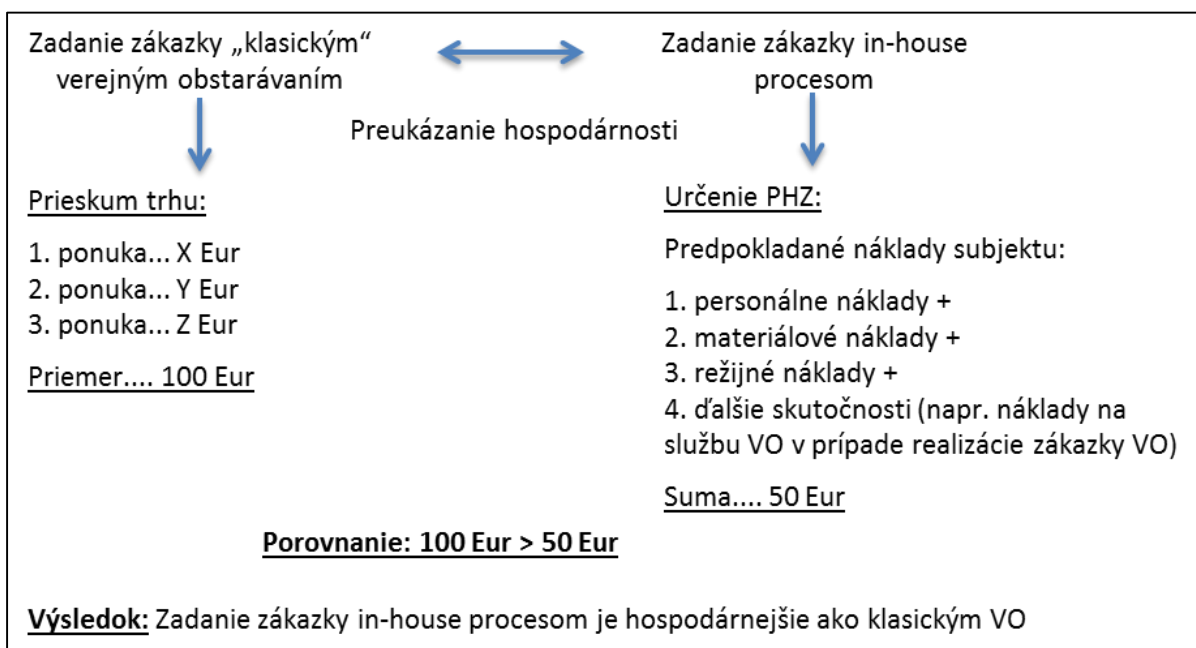
Preukázanie hospodárnosti v rámci tohto typu zákaziek je potrebné vykonať prostredníctvom prieskumu trhu, na základe ktorého prijímateľ preukáže trhovú cenu rovnakých alebo porovnateľných predmetov zákazky. Prieskum trhu je možné vykonať napr. posúdením informácií o cenách uverejnených na webových stránkach dodávateľov, alebo elektronického trhoviska, alebo na základe preskúmania zmlúv uzavretých inými verejnými obstarávateľmi, ktoré môžu byť zverejnené v Centrálnom registri zmlúv. Ak SO určil finančné limity na určité typy výdavkov, prijímateľ je súčasne povinný dodržiavať aj tieto limity.

Prieskum trhu realizovaný za účelom preukázania hospodárnosti výdavkov by mal vychádzať z minimálne troch zdrojových údajov nie starších ako 3 mesiace ku dňu predloženia dokumentácie SO na finančnú kontrolu (napr. troch cenových ponúk, troch zrealizovaných zákaziek, troch webových stránok a pod., alebo ich kombinácie). Porovnaním týchto údajov musí prijímateľ preukázať, že cena, ktorú zaplatí subjektu za predmet in-house zákazky, je nižšia, ako trhové ceny za rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky v čase zadávania zákazky. V prípade, že nie je objektívne možné posúdiť minimálne tri údaje o cenách, prijímateľ uvedené zdôvodní a iným spôsobom preukáže skutočnosť, že výdavok súvisiaci so zadaním zákazky subjektu je v súlade s princípom hospodárnosti.

Pre účely preukázania hospodárnosti výdavkov je potrebné, aby prijímateľ presne zadefinoval predmet zákazky a na základe ponuky subjektu určil jej hodnotu (cena stanovená na základe schváleného cenníka alebo na základe kalkulácie predpokladaných nákladov).

Pri preukazovaní hospodárnosti in-house zákazky prijímateľ posudzuje aj ďalšie súvisiace skutočnosti, napr. vzdialenosť/dostupnosť miesta poskytovania zákazky s ohľadom na cestovné výdavky zamestnávateľa/prijímateľa a pod.

Zjednodušená schéma preukázania hospodárnosti:

3.2. Zákazky horizontálnej spolupráce

Tieto pravidlá sa uplatňujú pri zadávaní zákaziek na základe horizontálnej spolupráce verejných obstarávateľov (t.j. neexistuje tu subjekt – verejný obstarávateľ, ktorý je vertikálne podriadený nadriadenému verejnému obstarávateľovi).

Rozdiel oproti vertikálnym in-house zákazkám spočíva v neaplikovaní spoločnej kontroly vnútorných subjektov. Verejní obstarávatelia na spoločné vykonávanie svojich úloh vo verejnom záujme nemusia používať určitú právnu formu, teda ide o neinštitucionalizovanú spoluprácu rôznych verejných obstarávateľov.

V rámci tohto typu spolupráce medzi verejnými obstarávateľmi je pre neaplikovanie postupov a pravidiel zákona o VO pri uzavretí vzájomnej zmluvy potrebné kumulatívne splniť tieto podmienky:

- a) zmluva sa vzťahuje len na verejných obstarávateľov bez účasti súkromného kapitálu,
- b) zmluvou sa ustanovuje alebo vykonáva spolupráca medzi zúčastnenými verejnými obstarávateľmi s cieľom zabezpečiť, aby sa služby vo verejnom záujme, ktoré musia poskytovať, poskytovali v záujme dosahovania ich spoločných cieľov,
- c) vykonávanie takejto spolupráce sa riadi výlučne aspektmi týkajúcimi sa verejného záujmu,
- d) zúčastnení verejní obstarávatelia vykonávajú na otvorenom trhu menej ako 20 % činností, ktorých sa spolupráca týka.

Prijímateľ môže aplikovať výnimku zo zákona o VO formou zadávania zákaziek horizontálnej spolupráce na rozdiel od postupu VO v zmysle zákona o VO v prípade, že spolupráca medzi verejnými obstarávateľmi sa zameriava na spoločné zabezpečenie výkonu verejnej úlohy, ktorú majú vykonať všetci spolupracujúci partneri.

Takýto spoločný výkon je charakteristický účasťou a vzájomnými záväzkami zmluvných partnerov. Z toho nevyhnutne nevyplýva, že každý zo spolupracujúcich partnerov sa rovnako podieľa na plnení úlohy, teda spolupráca môže byť založená na rozdelení úloh alebo na určitej špecializácii. Zákazka však napriek tomu musí mať spoločný cieľ, spoločný výkon tej istej úlohy. Výkon verejnej úlohy je v tomto prípade možné všeobecne definovať ako spoluprácu nekomerčnej povahy, ktorá je vylúčená z pravidiel VO, pričom táto spolupráca zahŕňa len subjekty - verejných obstarávateľov, ktorí v zásade nepôsobia na trhu s komerčným cieľom.

Dohoda musí mať na rozdiel od bežnej verejnej zákazky charakter reálnej spolupráce, v ktorej jedna strana za odplatu vykonáva určitú úlohu. Jednostranné pridelovanie úlohy jedným verejným obstarávateľom druhému sa nepovažuje za spoluprácu.

Spolupráca sa riadi aspektmi týkajúcimi sa dosahovania cieľov vo verejnom záujme. Preto aj keď môže zahŕňať vzájomné práva a povinnosti, nemôže zahŕňať iné finančné prevody medzi spolupracujúcimi partnermi ako tie, ktoré zodpovedajú úhrade skutočných nákladov za tovary, práce a služby, nakoľko poskytovanie služby za odplatu je charakteristickým znakom zákaziek spadajúcich pod pravidlá a postupy podľa zákona o VO.

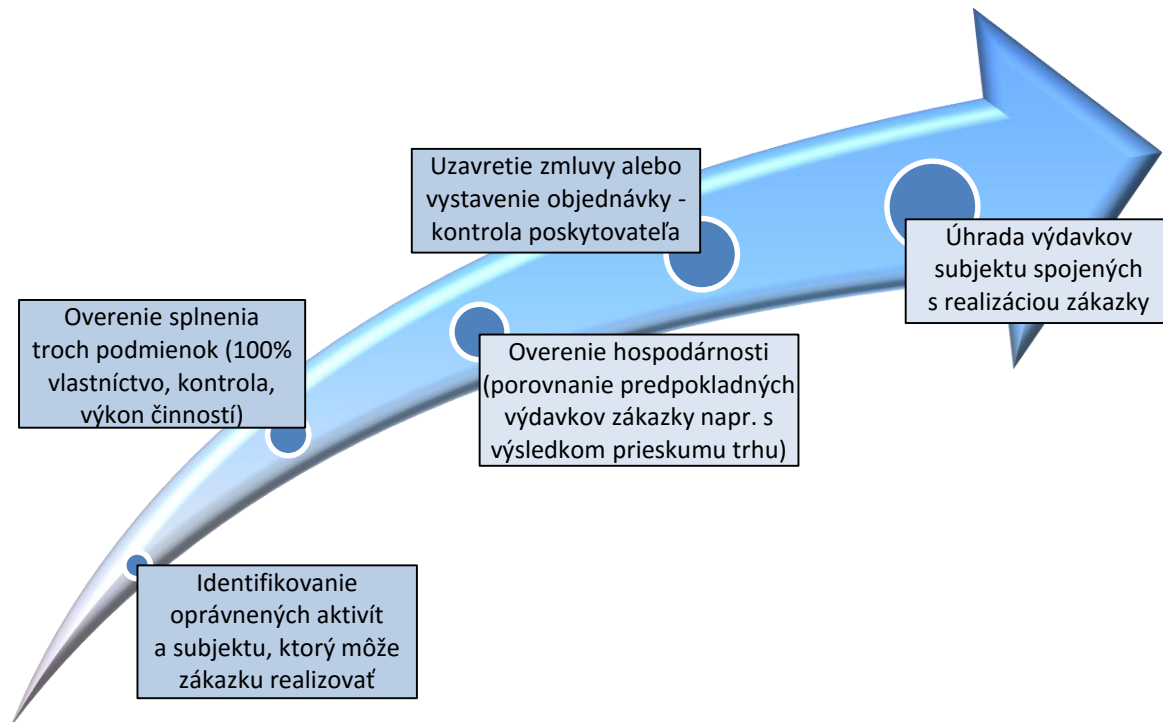
Uvedené pravidlá sa vzťahujú len na vzájomnú horizontálnu spoluprácu viacerých subjektov, pričom jednotlivé subjekty samostatne zostávajú verejnými obstarávateľmi, ktorí sú povinní pri obstarávaní tovarov, prác a služieb potrebných na výkon svojich činností naďalej postupovať v zmysle zákona o VO.

Doklady preukazujúce oprávnenie aplikovať výnimku zo zákona o VO formou zákazky horizontálnej spolupráce:

- preukázanie reálnej spolupráce a spoločného cieľa, napr. na základe schválenej ŽoNFP, dohody / memoranda o spolupráci a pod.,
- preukázanie verejného záujmu, napr. preukázaním nekomerčnej povahy spolupráce, legislatívne určenými činnosťami subjektov a pod.,

- preukázanie nižšieho ako 20 % podielu činností na otvorenom trhu (napr. prostredníctvom výročných správ, auditných správ, účtovných závierok, analytickej evidencie v účtovníctve, podnikateľského plánu a pod.),
- preukázanie výšky skutočných nákladov vyplývajúcich z tejto spolupráce.

Schéma aplikovania procesu in-house obstarávania:

4. Všeobecné ustanovenia k výkonu kontroly obstarávania

Uvedené pravidlá sa vzťahujú na in-house zákazky, ako aj na zákazky horizontálnej spolupráce.

Prijímateľ predkladá SO na kontrolu obstarávania dokumentáciu pred podpisom zmluvy druhou zmluvnou stranou (pokiaľ je to možné vzhľadom na stav, v akom sa obstarávanie nachádza v čase po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP). SO vykonáva kontrolu obstarávania, ktorá sa vykonáva ako finančná kontrola v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Prijímateľ pri predkladaní dokumentácie a SO pri výkone kontroly pred podpisom zmluvy s dodávateľom postupuje primerane podľa pravidiel druhej ex-ante kontroly a následne po podpise zmluvy podľa pravidiel a postupov následnej ex-post kontroly, ktoré sú uvedené v príručke k procesu VO. Pri kontrole obstarávania po podpise zmluvy s dodávateľom postupuje SO primerane podľa pravidiel štandardnej ex-post kontroly.

Rozsah dokumentácie predkladanej na kontrolu je nasledovný:

- zdôvodnenie postupu zadávania zákazky formou in-house zákazky alebo zákazky horizontálnej spolupráce;
- návrh zmluvy (v prípade ex-ante kontroly) alebo výsledná zmluva so subjektom (v prípade ex-post kontroly), vrátane všetkých jej príloh a dodatkov;
- doklady preukazujúce 100 % vlastníctvo subjektu (kapitola 3.1.1.);

- d) doklady preukazujúce vykonávanie kontroly nad subjektom (kapitola 3.1.2.);
- e) doklady preukazujúce splnenia podmienky vykonávania základnej činnosti pre prijímateľa (kapitola 3.1.3.);
- f) čestné vyhlásenie prijímateľa o splnení všetkých podmienok uvedených v kapitolách 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3.;
- g) dokumenty preukazujúce hospodárnosť výdavkov podľa kapitoly 3.1.5.;
- h) doklady preukazujúce splnenie podmienky uvedenej v kapitole 3.2. v rámci zákaziek horizontálnej spolupráce.

SO na základe predloženej úplnej dokumentácie vykoná kontrolu obstarávania.

Ak SO identifikuje pri kontrole obstarávania nespĺnenie podmienok uvedených v usmernení, resp. iné porušenie právnych predpisov SR a EÚ s vplyvom na oprávnenosť výdavkov, vylúči výdavky tohto obstarávania z financovania v plnom rozsahu. Zároveň SO odporučí prijímateľovi postupovať pri zadávaní predmetnej zákazky v zmysle postupov a pravidiel zákona o VO.

Ak SO pri ex-ante kontrole obstarávania nezistí rozpor s týmto usmernením, v závere kontroly vydá súhlas s podpísaním zmluvy s dodávateľom. V prípade, že SO vykonáva kontrolu obstarávania po podpise zmluvy s dodávateľom, pričom v rámci kontroly neboli zistené nedostatky, v záveroch kontroly konštatuje pripustenie výdavkov súvisiacich s týmto obstarávaním do financovania.

Prijímateľ je povinný predkladať na kontrolu všetky dodatky k zmluve, a to vo fáze pred ich podpisom. Po schválení návrhu dodatku zo strany SO je prijímateľ oprávnený uzatvoriť tento dodatok, pričom po jeho podpise ho predkladá SO opätovne na následnú ex-post kontrolu.

SO primerane aplikuje pravidlá stanovené v tomto usmernení aj na in-house zákazky, ako aj na zákazky horizontálnej spolupráce nielen v rámci realizácie aktivít projektu, ale aj po jeho ukončení (počas platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP a v súlade s podmienkami stanovenými v zmluve o poskytnutí NFP) a to napr. v prípade, že majetok nadobudnutý z NFP bude plánovaný odovzdať do prevádzkovania inému subjektu (pozn.: platí v prípade, že sa na uvedenú situáciu nevzťahujú pravidlá a postupy zákona o VO).

Pre lepšiu orientáciu v oblasti zadávania zákaziek vnútorným obstarávaním dáva SO do pozornosti „Pracovný dokument útvarov Komisie o uplatňovaní právnych predpisov EÚ o obstarávaní na vzťahy medzi verejnými obstarávateľmi“¹¹ a metodické usmernenia ÚVO týkajúce sa tejto problematiky¹².

¹¹ http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/public_public_cooperation/sec2011_1169_sk.pdf

¹² Metodické usmernenia ÚVO č. 1109-2000-2009, 208-2000-2010, 808-5000-2011, 1184-5000-2011, 1202-5000-2011, 468-5000-2012, 473-5000-2012, 578-5000-2012, 599-5000-2012, 632-5000-2012, 6822-5000-2012.